

РЕШЕНИЕ

№ 31441

гр. София, 07.08.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 78 състав, в
публично заседание на 09.07.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пенка Велинова

при участието на секретаря Александра Вълкова, като разгледа дело номер **7135** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 172, ал. 5 ЗДвП вр. чл. 145 и сл. АПК.

Образувано е по жалба на В. Д. Н., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], ул. „инж. С. С. (1-ва)" No [жилищен адрес] срещу Заповед за прилагане на принудителна административна мярка No GRAM-1499470 от 31.05.2026 г., издадена от командир отделение към Отдел „Пътна полиция" при СДВР, упълномощен със Заповед No 513з-12086/14.10.2025 г. на Директора на СДВР, с която на основание чл. 171, т. 1, б. „з", подб. „дд" ЗДвП спрямо жалбоподателя е приложена принудителна административна мярка – временно отнемане на СУМПС на водач, който е извършил нарушение по чл. 175А, ал. 1 ЗДвП, до решаване на въпроса за отговорността, но не повече от 12 месеца, и е отнето СУМПС No[EИК].

В жалбата се навеждат отменителни основания по чл. 146, т. 2 – т. 5 АПК: издаване на акта при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалноправните разпоредби и в несъответствие с целта на закона; поддържа се немотивираност на заповедта, поради неяснота на административното обвинение. Прави се искане за отмяна на оспорения акт и за присъждане на разноски.

Ответникът – командир отделение към Отдел „Пътна полиция" при СДВР, в писмени бележки, оспорва жалбата като неоснователна. Поддържа, че заповедта е издадена от компетентен орган, в предписаната форма, при спазване на административнопроизводствените правила и в съответствие с материалния закон и неговата цел. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

По допустимостта на жалбата:

Оспорената заповед е връчена на жалбоподателя на 31.05.2026 г., видно от инкорпорираната в акта разписка. Жалбата е подадена от надлежна страна – адресат на оспорения индивидуален административен акт, в срока по чл. 172, ал. 1 ЗДвП, срещу акт, подлежащ на съдебен контрол съгласно чл. 172, ал. 5 ЗДвП, поради което е процесуално ДОПУСТИМА.

Разгледана по същество, същата е ОСНОВАТЕЛНА, по следните съображения:

От фактическа страна:

СЪДЪТ като разгледа доказателствата по делото: Оспорената Заповед № GRAM-1499470 от 31.05.2026 г., АУАН серия GA, No 6133056, справка от централизираната информационна система на МВР за жалбоподателя, справка от регистъра на ППС за л.а. „О. Р.“ с рег. No С., Заповед № 513з-12086/14.10.2025 г. на Директора на СДВР за оправомощаване на актосъставителя, докладна записка, поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено следното:

Жалбоподателят В. Д. Н. притежава СУМПС №[ЕИК], категория Б. Той е собственик на л.а. марка „О.“, модел „Р.“, с рег. [рег.номер на МПС] .

Срещу него е издадена оспорената заповед въз основа на АУАН серия GA, № 6133056/ 31.05.2026г. Според описаното в него, на посочената в заповедта дата, в [населено място], по [улица], с посока на движение от [улица]към [улица], жалбоподателят е управлявал описания лек автомобил. Съгласно фактическите констатации в оспорената заповед и в АУАН, на кръстовището с [улица], при извършване на маневра ляв завой, водачът използвал път, отворен за обществено ползване, за цели, различни от предназначението му за превоз на хора и товари, като умишлено подал газ и повишил оборотите на двигателя, съзнателно превъртял оборотите на задвижващите колела, при което извел МПС извън контрол, и автомобилът се пързал наляво и надясно по пътното платно.

За констатираното е съставен АУАН серия GA, № 6133056 срещу жалбоподателя.

Деянието е квалифицирано като нарушение по чл. 104б, т. 2 ЗДвП – използване от водач на МПС на пътища, отворени за обществено ползване, за други цели, освен в съответствие с предназначението им за превоз на хора и товари. За това нарушение е предвидена санкция по чл. 175А, ал. 1 ЗДвП. На 31.05.2026 г. административният орган е издал оспорената заповед, връчена на същата дата.

От правна страна:

По компетентността: Оспорената заповед е издадена от С. В. Д. –командир отделение при СДВР, Отдел „Пътна полиция“, изрично оправомощен със Заповед No 513з-12086/14.10.2025 г. на Директора на СДВР, представена по делото(л. 17 от делото). Съгласно чл. 172, ал. 1 ЗДвП принудителните административни мерки по чл. 171 се прилагат с мотивирана заповед от ръководителите на службите за контрол по този закон, съобразно тяхната компетентност, или от

оправомощени от тях длъжностни лица. Следователно актът е издаден от компетентен орган.

По формата: Заповедта е издадена в изискуемата писмена форма и съдържа реквизитите по чл. 59, ал. 2 АПК – наименование на органа, адресат, разпоредителна част, правно и фактическо основание, дата и подпис.

По административнопроизводствените правила и съответствие с материалния закон:

Разпоредбата на чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „дд“ ЗДвП обвързва прилагането на мярката „временно отнемане на СУМПС до решаване на въпроса за отговорността, но не повече от 12 месеца“ с наличието на кумулативни материалноправни предпоставки: 1) образувано административнонаказателно производство срещу водача; 2) правно квалифицирано деяние, представляващо нарушение по чл. 175А, ал. 1 ЗДвП – а именно използване от водач на МПС на пътища, отворени за обществено ползване, за други цели, освен в съответствие с предназначението им за превоз на хора и товари, по смисъла на чл. 104б, т. 2 ЗДвП.

От събраните по делото доказателства се установява че срещу жалбоподателя е образувано административнонаказателно производство със съставянето на АУАН серия ГА, № 6133056.

Съдът намира заповедта за необоснована и издадена при съществени нарушения на процесуалните правила.

В събраните по делото доказателства се съдържат данни, че срещу жалбоподателя е образувано административнонаказателно производство със съставянето на АУАН серия ГА, № 4302851 от 01.03.2026 г. Описаното в АУАН и възпроизведено в мотивите на заповедта деяние – използване на пътищата за други цели, освен по предназначение, изразяващо се в умишлено рязко увеличаване на оборотите на двигателя, извеждане на МПС извън контрол и загуба на сцепление със задната гума и пързаяне по пътя, има обективни признаци, които могат да се подведат под състава на чл. 104а ЗДвП, което се санкционира по чл. 175а от ЗДвП, ако е извършено умишлено. От описанието на деянието, обаче, не може да се направи еднозначен извод, че е извършено именно деяние, отговарящо на тази правна квалификация, а не друго – непредпазливо деяние.

За разлика от повечето деяния, наказуеми по реда на ЗАНН, които се наказват и при умисъл, и при непредпазливост, това по чл. 104а ЗДвП се наказва само ако е умишлено. За да се обоснове прилагане на ПАМ за такова деяние следва да се опишат фактите, въз основа на които органът е приел, че деянието е извършено умишлено. Описаното – подаване на газ и увеличаване на оборотите на двигателя и задвижващите колела, което води извеждане на автомобила извън контрол и пързаяне наляво и надясно по пътното платно, може да се дължи както на умисъл, така и на непредпазливост, като вторият случай не обосновава деяние по чл. 104б от ЗДвП, наказуемо по чл. 175А от ЗДвП, доколкото може да се дължи непредпазливо деяние, като например на нарушение на чл. 20, ал. 1 от ЗДвП – неизпълнение на задължението за постоянен контрол на МПС, движение със несъобразена скорост – чл. 20, ал. 2 от ЗДвП. Написаното от органа „умишлено“ е квалификация, а не факт. Умисълът подлежи на доказване с описание и установяване на конкретни факти за начина на движение на МПС и поведението на водача.

В случая изложените факти не са достатъчни за да се обоснове твърдяното деяние. Не става ясно

дали се касае за еднократно подаване на газ и подхлъзване на автомобила, при потегляне за ляв завой, или при продължаващо движение на автомобила, или на многократно извършвано деяние. Не е ясно и състоянието на пътното платно, което също може да допринесе за еднократно подхлъзване на автомобила при несъобразяване на скоростта при влизане в завоя. За съда е напълно неясно въз основа на какви факти се твърди умишлено, а не непредпазливо деяние, поради което не може да се приеме обосновано деяние по посочения текст. Както вече, съдът отбелязва описаните - рязко увеличаване на оборотите на двигателя, при което се получава загуба на сцепление с гума, може да се дължи и на непредпазливост. Няма яснота за точните обстоятелства, колко време е продължило това, какво е предприел водача. Видно от съдържанието на жалбата се оспорва да е извършено деянието и формата на вината, посочена в акта и заповедта. Приложената докладна също не дава повече информация.

Описанието на деянието в акта не дава възможност за преценка, дали деянието попада в хипотезата на чл. 104б от ЗДвП или на друго непредпазливо нарушение.

Съдът взе предвид и следното: Заповедта за прилагане на принудителна административна мярка (ЗППАМ) по чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „дд“ от Закона за движението по пътищата има характер на индивидуален административен акт с превантивна и преустановителна функция, а не на административно наказание. Тя представлява форма на административна принуда, която се прилага с цел да осигури безопасността на движението по пътищата и да предотврати или преустанови извършването на административни нарушения, съгласно целите, изрично посочени в чл. 171 ЗДвП и чл. 22 ЗАНН.

Характерна особеност на тази мярка е, че тя се прилага независимо от реализирането на административнонаказателната или наказателната отговорност на лицето. Поради това издаването на ЗППАМ не предполага окончателно установяване на вината на водача, а наличие на законово предвидените материалноправни предпоставки за прилагането ѝ. Съдебната практика последователно приема, че принудителната административна мярка не е санкция за извършено нарушение, а временна обезпечителна мярка, насочена към предотвратяване на непосредствена опасност за обществения интерес и безопасността на движението.

ЗППАМ по чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „дд“ ЗДвП има временен характер. Действието ѝ продължава до решаване на въпроса за отговорността на водача, но не може да надхвърли предвидения в закона максимален срок. Именно тази временност отличава мярката от административното наказание и подчертава нейния обезпечителен и превантивен характер. След отпадане на законовите основания за прилагането ѝ или с окончателното решаване на въпроса за отговорността, действието на мярката следва да бъде прекратено.

При съдебния контрол върху такава заповед съдът извършва цялостна проверка за нейната законосъобразност по критериите на чл. 146 АПК – компетентност на административния орган, спазване на административнопроизводствените правила, съответствие с материалния закон, форма и съответствие с целта на закона. Доколкото мярката ограничава права на адресата, административният орган е длъжен да установи и мотивира наличието на всички законови предпоставки за нейното прилагане.

Макар по своята правна квалификация принудителната административна мярка по чл. 171, т. 1, б.

„з“, подб. „дд“ ЗДвП да не представлява административно наказание, нейното фактическо действие води до значително ограничаване на правната сфера на адресата и поражда последици, които по своята тежест се доближават до наказателните. Отнемането на свидетелството за управление лишава лицето от възможността да упражнява правото си да управлява моторно превозно средство за продължителен период от време, което често се отразява пряко върху правото му на труд, свободното придвижване и нормалното му участие в обществения живот. Това се случва преди да е доказана вина с влязло в сила наказателно постановление.

Не може да бъде пренебрегнато и обстоятелството, че тази принудителна административна мярка е неразривно свързана с последващото административнонаказателно или наказателно производство. Тази особеност обуславя необходимостта при прилагането на мярката административният орган да спазва стриктно принципа на пропорционалност, закрепен в чл. 6 АПК. Съгласно този принцип административните органи могат да ограничават правата на гражданите само доколкото това е необходимо за постигане целта на закона, като избраното ограничение трябва да бъде най-малко обременяващото средство за защита на обществения интерес. Следователно, дори когато са налице формалните предпоставки за издаване на заповедта, административният орган е длъжен да прецени дали конкретното ограничаване на правото на управление е необходимо и съразмерно с преследваната цел, както и дали не се засягат права и законни интереси в по-голяма степен от необходимото.

ВАС последователно приема, че ПАМ по чл. 171 ЗДвП не е административно наказание, не се подчинява на режима на ЗАНН и има превантивен характер, тя е самостоятелна административна принуда. Но също приема, че ПАМ действа до решаване на въпроса за отговорността или до изтичане на максималния срок, след което отпада с настъпване на прекратителното условие. ВАС изрично посочва и че специалното правило на чл. 190, ал. 2 ЗДвП, че наказанието „лишаване от право да се управлява МПС“, наложено с наказателно постановление в рамките на административнонаказателното производство, тече от датата на изземване на свидетелството, същевременно, докато НП не влезе в сила, то не е годно основание за изпълнение на наказанието (Решение № 9559 от 18.08.2016 г. на ВАС по адм. д. № 9622/2015 г., VII о.). Ако СУМПС е било фактически иззето по ПАМ за същото деяние, какъвто е настоящият случай и не е върнато до влизане в сила на НП, периодът на фактическо лишаване следва да бъде отчетен при изпълнение на наказанието, като последица от специалния режим за начало/изпълнение на лишаването от правоуправление.

От изложеното е видна тясната връзка между издадената ПАМ и изхода на образуваното административнонаказателно производство, поради което съдът следва да прецени доколко обосновано е твърдението за наличие на данни за извършено нарушение.

В случая, не се установява че са налице материалноправните предпоставки за прилагане на мярката, предвид на което оспорената заповед следва да се отмени.

Ето защо, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на В. Д. Н., ЕГН [ЕГН], Заповед за прилагане на принудителна

административна мярка № GРАМ-1499470 от 31.05.2026 г., издадена от командир отделение при СДВР, Отдел „Пътна полиция“, с която на основание чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „дд“ ЗДвП спрямо жалбоподателя е приложена ПАМ – временно отнемане на СУМПС №[ЕИК] до решаване на въпроса за отговорността, но не повече от 12 месеца.

Решението е окончателно.

СЪДИЯ: